

specifikace: K řízení o určení neplatnosti (nicotnosti) stanov a rozhodnutí (neexistujícího) orgánu spolku, které jsou statusovými věcmi spolku, jsou v prvním stupni příslušné krajské soudy podle ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s.

§ 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (ZŘS)

§ 2 písm. e) ve smyslu § 85 písm. a) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (ZŘS)

§ 258 ve smyslu § 218 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

Ncp 406/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného ve věci

navrhovatelů: **a) ZÁLESÁK - svaz pro pobyt v přírodě, z. s.**, IČO 00531651
sídlem Lidická 1857/4, 602 00 Brno
zastoupený advokátem Mgr. Milanem Šikolou
sídlem Metodějova 450/7, 612 00 Brno

b) Ústřední automotoklub České republiky z. s., IČO 00565555
sídlem Na Strži 1837/9, 140 00 Praha 4
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Romanem Hoštou
sídlem Hut'ská 160, 272 01 Kladno

za účasti: **Sdružení technických sportů a činností z. s.**, IČO 00563587
sídlem Táborská 365/27, 360 04 Karlovy Vary - Bohatice
adresa pro doručování: Pavel Řeřicha, Dvořákova 704/6
360 17 Karlovy Vary

o určení neplatnosti stanov a rozhodnutí orgánu spolku,

vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 13 C 322/2017, o určení věcné příslušnosti,

takto:

- I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné krajské soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Plzni.**

Odůvodnění:

1. Navrhovatelé se návrhem doručeným původně Okresnímu soudu v Hodoníně dne 19. 3. 2014 a nyní po přikázání věci z důvodu vhodnosti usnesením Nejvyššího soudu ze dne 17. 10 2017, č. j. 32 Nd 299/2017-269, projednávaným Okresním soudem v Karlových Varech (dále i jen „předkládající soud“) domáhají určení neplatnosti (nicotnosti) stanov a usnesení Sněmu Sdružení technických sportů a činností z. s. ze dne 30. 5. 2009, neboť tzv. Sněm nebyl orgánem uvedeného spolku (dříve občanského sdružení).
2. Předkládající soud předložil věc zdejšímu soudu jako soudu nadřízenému k rozhodnutí o věcné příslušnosti podle ustanovení § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále i jen „o. s. ř.“), s tím, že podle usnesení Krajského soudu v Plzni jako soudu odvolacího ze dne 6. 4. 2020, č. j. 11 Co 329/2019-512 byl zrušen rozsudek předkládajícího soudu ze dne 19. 9. 20219, č. j. 13 C 322/2017-470 a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, když odvolací soud dospěl k závěru, že předkládající soud není v prvním stupni věcně příslušný, a proto uvedený rozsudek předkládajícího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, aby postupoval podle § 104a odst. 2 o. s. ř.
3. Účastníci ve svých vyjádřeních souhlasili s postupem předkládajícího soudu.
4. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení (§ 104a odst. 1 o. s. ř.).
5. Podle § 1 odst. 3 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. ř. s.“), nestanoví-li tento zákon jinak, použije se o. s. ř.
6. Podle § 3 odst. 1 z. ř. s. jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy, nestanoví-li zákon jinak.
7. Podle § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s. ve statusových věcech právnických osob, včetně jejich zrušení a likvidace, jmenování a odvolávání členů jejich orgánů nebo likvidátora a přeměn rozhodují jako soudy prvního stupně krajské soudy.
8. Řízení ve statusových věcech patří mezi řízení o některých otázkách týkajících se právnických osob podle § 2 písm. e) a § 85 z. ř. s.
9. Navrhovatelé se v projednávané věci domáhají určení neplatnosti (nicotnosti) stanov a rozhodnutí (neexistujícího) orgánu spolku.
10. Spolek je právnickou osobou, jak plyne ze systematického zařazení právní úpravy spolku do partie o právnických osobách v § 214 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, i z jednotlivých zákonných ustanovení upravujících jeho název, orgány a právní osobnost.
11. Zákon o zvláštních řízeních soudních v žádném ze svých ustanovení blíže nevymezuje pojem statusových věcí právnických osob. Statusovou věcí není cokoli, co souvisí s právnickými osobami. Statusu se týká především vznik a zánik právnických osob, jejich právní forma, přeměny právnických osob, název a sídlo právnické osoby, její účel, a s tím související otázka veřejné prospěšnosti, jakož i způsob, jakým právnická osoba projevuje svoji vůli navenek.
12. Statusovou věcí spolku je otázka (ne)platnosti stanov spolku, které jsou určující pro samotnou existenci a fungování (chod) spolku a jeho působení v reálných společenskoekonomických vztazích od jeho vzniku po zánik (§ 218 o. z.). Není žádného důvodu, aby totéž neplatilo pro řízení o vyslovení nicotnosti stanov spolku.
13. Ke statusovým věcem právnických osob řadí soudní praxe s účinností od 1. 1. 2014 ve smyslu ustanovení § 85 písm. a) z. ř. s. i řízení o vyslovení (určení) neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku (k tomu srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3307/2016,

usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 27 Cdo 3365/2017, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2019, sp. zn. 27 Cdo 1435/2019, usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. 53/2020, usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 6. 2020, sp. zn. Ncp 403/2020). Není žádného důvodu, aby totéž neplatilo pro řízení o vyslovení nicotnosti rozhodnutí (neexistujícího) orgánu spolku.

14. Pro účely procesního rozhodnutí o věcné příslušnosti soudu lze proto uzavřít, že k řízení o určení neplatnosti (nicotnosti) stanov a rozhodnutí (neexistujícího) orgánu spolku, které jsou statusovými věcmi spolku, jsou v prvním stupni příslušné krajské soudy podle ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s.
15. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, a zároveň podle § 104a odst. 6 o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Krajskému soudu v Plzni jako soudu věcně příslušnému.
16. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci řízení a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).
17. Není ale vyloučeno, aby se soud, jemuž byla věc takto postoupena jako soudu věcně příslušnému, zabýval případně svou místní příslušností (§ 104a odst. 6 věta za středníkem o. s. ř.).
18. Zdejší soud jen pro úplnost poznamenává, že, dospěje-li odvolací soud při přezkoumání rozhodnutí soudu prvního stupně o věci samé k závěru, že není dána věcná příslušnost soudu prvního stupně, má při zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně z důvodu nedostatku této podmínky řízení podle § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř. sám rozhodnout o postoupení věci věcně příslušnému soudu podle § 221 odst. 1 písm. b) o. s. ř. a nikoli (jako v daném případě) věc vracet soudu prvního stupně k dalšímu řízení (podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř.). I takovýmto rozhodnutím odvolacího soudu o věcné příslušnosti je otázka věcné příslušnosti závazně vyřešena a není důvodu místo toho ukládat soudu prvního stupně, aby sám věc předložil k rozhodnutí o věcné příslušnosti nadřízenému soudu.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 12. června 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

